

Subidas a la red

«El presidente de la Organización Médica Colegial (OMC), Juan José Rodríguez Sendín, afirmó ayer que los grupos de población prioritarios para recibir la vacuna de la gripe AH1N1 no son muy distintos a los que son inmunizados cada año ante la gripe estacional, y »no tiene sentido vacunar a toda la población». <http://www.abc.es>

«La NASA propuso a Rusia emprender una expedición tripulada conjunta a Marte aprovechando la experiencia acumulada en la Estación Internacional. Un vuelo pilotado a Marte debe estar a cargo de una tripulación internacional, con empleo de los logros científicos alcanzados en el marco del proyecto de la EEL», declaró el representante de la NASA en Rusia, Mark Bowman. • <http://www.lavanguardia.es>

Les dades personals anticipen la conducta

Jorge Franganillo (*)

Per tot arreu deixem un rastre digital, i vet aquí que hi ha qui el rastreja. Cada clic d'Internet, cada trucada, cada missatge de mòbil, cada compra feta amb targeta envia una informació a alguna base de dades, i n'hi ha moltes. Amb aquesta informació és possible dibuixar el perfil de les persones: què compren, què els preocupa, què consulten a Internet, en què gasten, on fan vacances.

Aquí no interessa saber qui és qui, ni interessa conèixer la cara de ningú. El que interessa és saber què fa el conjunt de persones que tenen hàbits comuns en un àmbit concret de la seva vida, perquè d'aquest coneixement en sortiran estratègies dirigides específicament a cada conjunt.

La vida quotidiana està molt digitalitzada: tot queda enregistrat. Les compres fetes amb targeta generen una informació valuosa sobre el comprador: gustos, nivell de despesa, freqüència de compra. Les trucades i els missatges de mòbil generen informació sobre els hàbits socials del titular del telèfon. I en navegar per Internet queda enregistrat quin tipus de continguts interessin l'usuari.

El conjunt d'aquests registres, procedents de l'activitat de milers i milers de persones, fins i tot milions, constitueix una massa gegantina d'informació molt valuosa. Processant aquesta informació es poden conèixer els hàbits de les persones, que per tant poden ser agrupades segons els trets que tenen en comú. Tanta és aquesta informació, és tan valuosa i està tan dispersa que ara hi ha especialistes en rastrejar a gran escala les pistes que cada conjunt de persones, sense saber-ho, deixa enregistrades en un munt de fitxers.

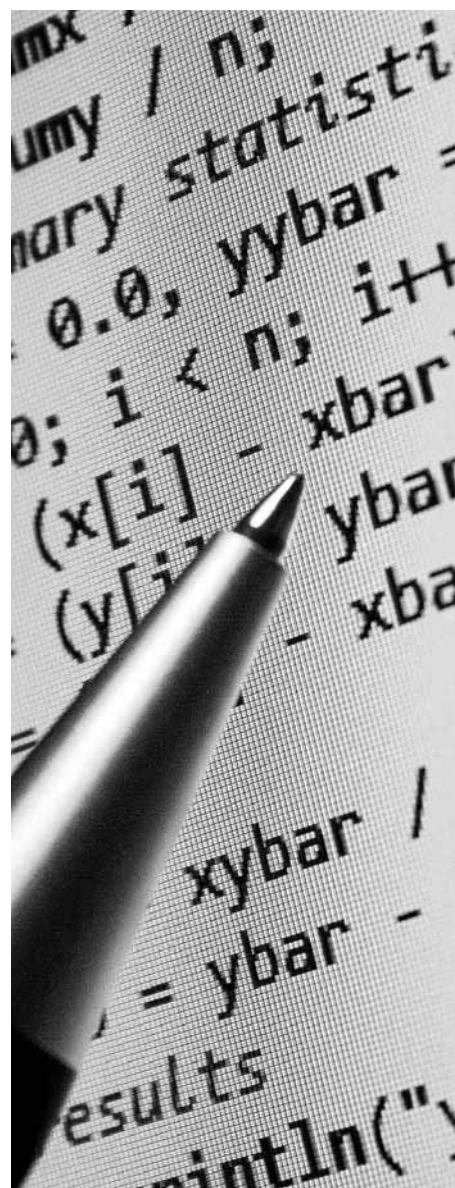
Són matemàtics, programadors, experts en explotació de dades; fan el que

se'n diu mineria de dades, excaven muntanyes de dades per extreure'n el mineral de la informació. A partir d'una massa gegantina i heterogènia de dades, i mitjançant procediments matemàtics, poden esbrinar els hàbits de les persones i predir-ne decisions futures. Aquests experts són el que el periodista Stephen Baker anomena numerati al llibre que publica ara l'editorial Planeta.

La feina dels numerati queda palesa sobretot en la publicitat, que es fa més personalitzada que la tradicional i, per tant, més efectiva perquè ja se sap què compra i quant gasta cada client. Però també és útil en camps com ara la política, la feina, la seguretat ciutadana o la salut. La campanya electoral de Barack Obama, per exemple, va comprar informació sobre les inquietuds i les pors dels votants indecisos; tot analitzant aquesta informació van poder emetre missatges electorals més eficaços perquè anaven adreçats directament al cor d'aquest grup de ciutadans, nombrós i decisiu.

En l'àmbit laboral, la mineria de dades permet controlar l'activitat dels treballadors per fer-los més productius. Als registres del correu electrònic hi ha gravades les xarxes socials de cada treballador i s'hi pot detectar quins empleats hi ha, insatisfets, a la recerca d'una altra feina. En una xarxa d'ordinadors, cada clic que fa l'empleat, cada consulta d'una pàgina web, cada missatge electrònic, tot pertany al cap de l'empresa, que pot accedir-hi, i el treballador tal vegada no ho sap. El Tribunal Suprem, en 2007, va dictar sentència: aquesta pràctica és legal si els empleats són prèviament avisats.

Les empreses de telefonia mòbil registren força informació dels abonats: on és i on va cadascú, a qui truca, quant gasta. Poden saber si un abonat concret és líder dins el seu grup social o si tendeix a mantenir-se'n al marge. Fins i tot, poden detectar clients descontents i anticipar-se a la seva deserció amb ofertes

“No interessa saber qui és qui, sinó què fan les persones amb uns hàbits comuns”

temptadores per renovar el seu contracte.

La mineria de dades té un futur prometedor en la medicina: pot ajudar a diagnosticar i prevenir malalties comunes abans no n'apareguin els símptomes. Per tant, les persones podran dur una vida més sana si les dades sobre les seves pautes biològiques, anònimes, són oertes a l'anàlisi.

Els numerati poden submergir-se en un oceà de dades a la recerca de patrons que defineixin el comportament terrorista. Però la conducta dels terroristes és un misteri i incita a afegir suposicions, potser incertes, sobre què constitueix un moviment sospitós. En canvi, saben detectar frauds en l'ús de targetes bancàries i en operacions fiscals; els moviments il·legals tenen patrons característics que es poden distingir dels legítims i aleshores és possible combatre'ls ràpidament.

No hi ha manera de quedar-s'hi fora. La vida moderna només és possible si es fan servir els instruments proposats, que de primer permeten el rastreig i de segon l'explotació de les dades. Aquests instruments fan que la vida quotidiana sigui més fàcil, més còmoda, més segura. Però això té un preu: perdre quotes de llibertat.

Algú podria qüestionar el fet que hi hagi tanta informació circulant sobre cadascú. Però ha de saber que aquesta anàlisi de dades, en principi sana i benintencionada, no compromet la privadesa perquè no descriu una persona en particular, sinó que apunta al conjunt: vol saber coses de les diverses peces que conformen el mosaic humà de la societat. Serà difícil canviar aquesta realitat, perquè molta gent accepta aquesta explotació de dades a canvi d'uns beneficis, d'una comoditat i d'una seguretat a la qual no vol renunciar.

(*) **Professor de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona**

Cartas al Director

Jo dic sí al carril bici a Ciutadella

Soc de Ciutadella i com que ja no som cap filleta, pertenc a aquella generació que a cada casa hi havia tantes bicicletes com persones que hi residien. Aprofitant el dia dels reis, als 8 o 9 anys, te la regalaven i sabies que a partir d'aquell moment, aquell seria el teu mitjà de transport per anar a sa platja, a fer enviats, etc.

Els temps van anar canviant, les motos i els cotxes van passar a estar a l'abast de quasi totes les butxaques i la pressió del tràfic i la perillositat van fer que al nos-

tre poble, la bicicleta passàs a formar part dels «trastos» de dins sa cotxeria.

Però el temps no s'atura, i ara ha arribat el moment de fer possible un canvi de model. El medi ambient, la salut, l'autonomia personal a nivell de mobilitat a partir de determinada edat, demanen un nou rumb.

I, com que Ciutadella continua essent igual de plana que sempre, i amb unes distàncies

urbanes que permeten els desplaçaments amb «velo», s'ha de propiciar des dels poders públics, i per al bé de tots, aquesta iniciativa. Però, com que avui dia hi ha més densitat de tràfic, perquè sa gent torni a agafar l'hàbit de la bicicleta s'han de marcar els carrils bici, que donen seguretat.

No oblidem tampoc que les poblacions en general, i Ciutadella en particular, mostra ara, amb

els carrils bici, una cara més amable.

Per tant, estic molt contenta amb la iniciativa i don les gràcies a les autoritats que la fan possible.

Es normal que els canvis que s'estan duent a terme, els primers dies ens sorprendin i algú pensi que hi ha una mica de «caos» però, pens que, molt prest, tots i totes n'estarem contents.

Aprofit també aquesta ocasió

per donar les gràcies més sinceres per les reformes dutes a terme al Camí de Maó. Com a veïna d'aquest carrer ho havia sol·licitat en nombroses ocasions i ara que m'he sentit escoltada em sent amb l'obligació de demostrar el meu agraïment i crec que el de tots els que hi resideixen, els comerciants, els que hi passen a peu o amb bicicleta i, per damunt de tot, els fillets i filletes que van als nombrosos centres educatius i d'esport que per aquí hi ha.

Última Hora Menorca agradece las cartas de sus lectores. Tendrán preferencia de inserción las que sean breves, de no más de veinticinco líneas a máquina. Deben estar firmadas con nombres y apellidos. También deben constar el domicilio, el número de teléfono y el número de carnet de identidad. La empresa editora se reserva el derecho de publicar las cartas, así como resumirlas o extraerlas. No se devolverán los originales, ni se dará información sobre ellos. Correo electrónico: ciutadella@ultimahora.es